

2 Wijze van heffen

Opgave 1 Vlaaimans

Vlaaimans is banketbakker en drijft in de vorm van een eenmanszaak een chique banketbakkerij. De zaak liep altijd goed, maar Vlaaimans merkt dat de crisis ervoor zorgt dat zijn klanten moeten bezuinigen: steeds vaker blijft hij met zijn prachtig gedecoreerde taartjes zitten. De omzet en de winst nemen gestaag af.

In april 2024 geeft Vlaaimans zijn aanzienlijk teruggelopen omzet aan in de aangifte omzetbelasting over het eerste kwartaal 2024. De aangifte dient hij correct en tijdig in, maar vanwege liquiditeitsproblemen betaalt hij de verschuldigde omzetbelasting vooralsnog niet.

Vraag a

Wat wordt verstaan onder de formele belastingschuld en wat onder de materiële belastingschuld?

Vraag b

Wat voor soort belasting is de omzetbelasting?

Vraag c

Is de omzetbelastingschuld van Vlaaimans nu geformaliseerd? Zo niet, op welke wijze moet formalisering dan plaatsvinden?

Vlaaimans heeft de over 2023 behaalde winst uit onderneming aangegeven in zijn aangifte inkomstenbelasting 2023. Volgens het aangifteprogramma is hij over 2023 € 15.000 inkomstenbelasting verschuldigd.

Vraag d

Wat voor soort belasting is de inkomstenbelasting?

Vraag e

Op welke wijze vindt formalisering van deze belastingschuld plaats?

Opgave 2 Alexandra

Alexandra is een uiterst kundige arbeidsjuriste die zich fulltime heeft verbonden aan een middelgroot advocatenkantoor. Vanwege haar kundigheid wordt Alexandra af en toe gevraagd een artikel te schrijven voor een vakblad op het gebied van arbeidsrecht. Ook verzorgt ze presentaties voor juridische opleidingsinstellingen. Ondanks alle drukke werkzaamheden heeft Alexandra nog tijd gevonden om haar nieuwe woning, aangekocht in 2023, grondig te verbouwen.

Over het jaar 2023 heeft Alexandra haar aangifte inkomstenbelasting ingediend. Door haar drukke agenda heeft ze haar aangifte buiten de gestelde termijn ingediend. Na het indienen van de aangifte komt zij erachter dat zij verzuimd heeft haar vergoedingen voor het publiceren en doceren ter grootte van € 2.200 in haar aangifte te verwerken. Alexandra heeft van de Belastingdienst nog geen reactie op haar aangifte gehad.

Vraag a

Kan Alexandra ervoor zorgen dat ze haar fout herstelt door het indienen van een nieuwe aangifte?

Vraag b

Maakt het uit dat ze haar aangifte niet tijdig heeft ingediend?

Stel dat Alexandra haar verzuim pas ontdekt na het ontvangen van de aanslag van de Belastingdienst.

Vraag c

Welke mogelijkheden heeft Alexandra om haar aangifte compleet te maken?

Stel dat Alexandra een aanslag conform haar aangifte ontvangt. Twee maanden na ontvangst van de aanslag komt zij er tot haar verbazing achter dat zij recht heeft op aftrek van de rentelasten, ter grootte van € 5.000, van de lening die zij heeft afgesloten ter financiering van de verbouwing van haar woning. Alexandra beseft dat zij een te hoge aanslag heeft ontvangen.

Vraag d

Welke mogelijkheid heeft zij om de aanslag alsnog verminderd te krijgen?

Opgave 3 Boonstra

Bij thuiskomst van een wintersportvakantie van twee weken treft Boonstra op 17 januari 2024 een aanslag inkomstenbelasting 2020 op de deurmat aan. De aanslag is gedateerd op 31 december 2023. Boonstra vertrok op 3 januari 2024 naar zijn vakantiebestemming en bedenkt dat hij voor die tijd de aanslag niet heeft ontvangen.

Boonstra is van mening dat de aanslag vernietigd moet worden vanwege het feit dat de aanslag buiten de aanslagtermijn is opgelegd.

Vraag a

Klopt het standpunt van Boonstra dat de aanslag buiten de aanslagtermijn is opgelegd?

Vraag b

Boonstra wil bezwaar maken tegen de aanslag. Op welk moment vangt de bezwaartermijn aan?

Vraag c

Wie draagt bij de rechter de bewijslast voor de stelling van Boonstra dat de aanslag niet binnen de aanslagtermijn is opgelegd?

Stel dat vast komt te staan dat de aanslag buiten de driejaarstermijn is vastgesteld. De inspecteur stelt in beroep dat belanghebbende uitstel was verleend voor het indienen van de aangifte van acht maanden.

Vraag d

Is de aanslag dan toch tijdig vastgesteld? Wie draagt de bewijslast voor het eventueel verleende uitstel?

Opgave 4 Piam BV

Piam BV heeft over het jaar 2021 aangifte vennootschapsbelasting gedaan. In de aangifte is een winst van € 200.000 aangegeven. Door een administratieve fout van de Belastingdienst wordt er geen aanslag opgelegd. Het besluit dat er geen aanslag wordt opgelegd wordt in mei 2023 aan Piam BV kenbaar gemaakt. Piam BV is zich er natuurlijk van bewust dat de aanslag ten onrechte achterwege is gebleven, maar houdt de zaken zoals ze zijn.

In 2024 ontdekt een ijverige belastingambtenaar de fout. Hij legt aan Piam BV alsnog een aanslag (navorderingsaanslag) op conform de aangifte.

Vraag a

Is hier sprake van een nieuw feit in de zin van art. 16 AWR? Op wie rust de bewijslast ter zake van de aanwezigheid van een nieuw feit?

Vraag b

Zo nee, is Piam BV te kwader trouw?

De ambtenaar stelt dat sprake is van een voor de belastingplichtige kenbare administratieve fout, waardoor een beroep op het ontbreken van een nieuw feit niet zou kunnen slagen.

Vraag c

Waar doelt de ambtenaar op en is dit standpunt juist?

Opgave 5 Naheffing

Bij naheffen van aangiftebelastingen is in art. 20 AWR, in tegenstelling tot art. 16 AWR, geen nieuw-feitvereiste opgenomen. Wat is hiervan de achterliggende gedachte?

Opgave 6 Harry Müsli

Harry Müsli is student. Hij heeft in 2016 in een studentenblad onder de titel 'De ontdekking van de zemel' een feuilleton gepubliceerd. Dit heeft de aandacht getrokken van een uitgever die de rechten voor € 30.000 van Harry koopt.

Vraag a

Harry is niet 'beschreven' voor de inkomstenbelasting. Welke verplichting(en) heeft hij nu precies? Welke sancties hangen hem boven het hoofd als hij daar niet aan voldoet?

Enige jaren later, het is dan 2022, wordt aan Harry een literaire prijs toegekend. Deze bestaat uit een bronzen beeldje en een bedrag van € 8.000.

In zijn aangifte inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen voor het jaar 2022 maakt Harry geen gewag van de prijs. Hij dient de aangifte tijdig in.

Nog voor het regelen van de primitieve aanslag ontvangt de inspecteur informatie van derden dat Harry de prijs heeft gewonnen. Bij het opleggen van de aanslag inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen in december 2023 verhoogt hij het aangegeven inkomen met € 8.000.

Harry maakt tijdig bezwaar. De inspecteur wijst het bezwaar af, maar de rechtbank stelt Harry in het gelijk. De inspecteur gaat in hoger beroep. Vlak nadat hij zijn pro-forma hogerberoepschrift heeft ingediend, komt hij erachter dat Harry in 2021 met een serie columns in het Nederlandse weekblad De Spiegel een bedrag van € 10.000 heeft verdiend ... dat niet is aangegeven. Ter zake daarvan legt de inspecteur in juni 2024 een navorderingsaanslag op.

Vraag b

Als Harry daartegen tijdig in bezwaar komt, kan deze navorderingsaanslag dan in stand blijven? Motiveer uw antwoord.

De inspecteur heeft het bezwaar tegen de navorderingsaanslag eerst maar even aan de kant gelegd. Hij concentreert zich op de motivering van zijn hoger beroep. Daarin gaat hij omstandig in op het honorarium dat Harry heeft ontvangen voor

de columns en concludeert tot vaststelling van de aanslag naar een belastbaar inkomen uit werk en woning dat € 18.000 hoger is dan het aangegeven inkomen.

Vraag c

Kan het standpunt van de inspecteur in rechte standhouden? Motiveer uw antwoord.

Subsidiair – voor het geval het hof net zo over de literaire prijs mocht oordelen als de rechtbank – concludeert de inspecteur tot vaststelling van de aanslag naar een inkomen van € 8.000 meer dan volgens de aangifte.

Vraag d

Hoe heet het wat de inspecteur wil bewerkstelligen? Kan dit in rechte standhouden? Motiveer uw antwoord.

Opgave 7 Klaassen

Klaassen is directeur-groootaandeelhouder van Klaassen BV. Deze vennootschap is actief op het gebied van vermogensbeheer ten behoeve van derden en heeft in totaal vijf werknemers in dienst. Klaassen bezit in privé een Rolls-Royce Silver Shadow uit 1967. Die auto gebruikt hij ook voor zakelijk verkeer. Voor iedere zakelijk gereden kilometer vergoedt de BV hem € 2,90. Dat is weliswaar veel, maar nog altijd minder dan de werkelijke kosten.

De aangiften ten name van de BV en van Klaassen zelf worden verzorgd door belastingadviseur Pieterse. Deze beseft terdege dat voor zover de kilometervergoeding uitgaat boven de € 0,23 per km, zij belastbaar loon vormt. Hij heeft er echter geen zin in dit bij Klaassen aan te kaarten. Gebaseerd op eerdere ervaringen weet hij wel wat er dan zal gebeuren: Klaassen zal gaan tieren dat het belachelijk is als de werkelijke kosten niet belastingvrij vergoed kunnen worden, dat hij niet snapt waarom hij een belastingadviseur betaalt als die hier niet een oplossing voor weet. Het gesprek zal snel uitdraaien op een discussie over de hoogte van de declaraties. Om deze reden laat Pieterse het er maar bij zitten. Hij neemt de bovenmatige vergoeding niet op in de aangifte loonbelasting, en ook niet in de aangifte inkomstenbelasting.

Enige tijd na het indienen van de aangifte IB wordt een boekenonderzoek aangekondigd. Dit is een deelonderzoek, dat alleen de Vpb betreft. De controleur stuit op de kostenvergoeding. Hij wil wel geloven dat de werkelijke kosten nog meer zijn dan € 2,90 per km, maar hij stelt zich op het standpunt dat de keuze om in een Rolls rond te rijden vooral is ingegeven door de persoonlijke voorkeur van Klaassen. In het conceptrapport schrappt hij dan ook de aftrek van de kilometerkosten voor de winstberekening (althans, voor zover uitgaand boven de € 0,23 per km).